Ђачки Универзитет

часопис новинарско историјске секције

ОШ „Свети Сава"

БРОЈ 24

1950. 1970. 1987. 1990. 2011.

У БОРУ, МАЈ 2023.

Садржај

Уводна реч директора..... 3
Од маја до маја.....4-9
Да ли сте знали?.....10
На њих смо поносни.....11
Мали хероји.....12-13
Интервју.....14-15
Наши стваоци.....16-17
Времеплов.....18-19
Бор некад и сад.....20-21
Јубилеји.....22-23
Енглеска страна.....24-25
Руска страна.....26
Вршњачки тим.....27-29
Занимљивости.....30-31
Забавна страна.....32-33
Књиготека.....34
Музички кутак.....35
Филмотека.....36
Репринт.....37-38
Награђени ученици.....39

РЕЧ РЕДАКЦИЈЕ

Драги читаоци, пред вама је ново издање часописа "Ђачки универзитет". Чланови новинарске секције су се потрудили да унесу све оно што је обележило годину за нама и да сачувају те догађаје од заборава. Делић уметности, књижевности и школског живота смо пренели овде, надамо се да ћете уживати. Младост и занос су визија ка сновима. Ми се деценијама пењемо степеницама успеха и без умора показујемо да се све може када се хоће и воли. Цитат који смо издвојили за вас је: "Све увек делује немогуће, док то не урадите".

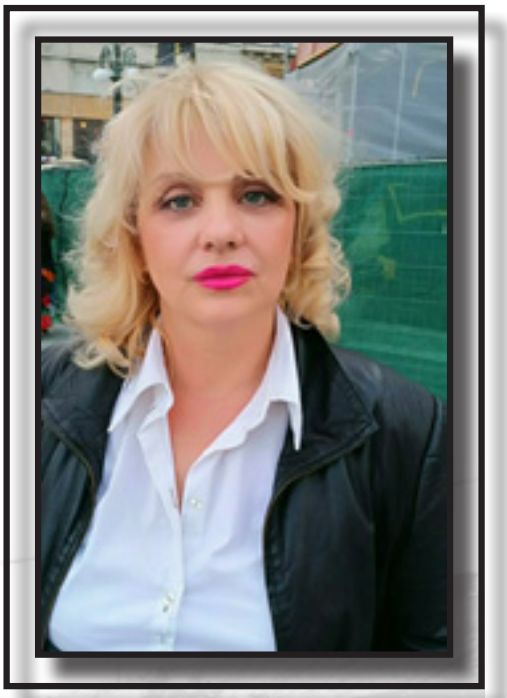

Издавач:
Новинарско – историјска секција ОШ „Свети Сава“ Бор
За издавача:
Мирјана Лазић, директор школе
Главни уредници:
Јелена Илић, професор историје
Јасна Милићевић, професор математике
Чланови новинарско – историјске секције:

Хана Алими 5-2
Милена Петковић 5-2
Нина Јовановић 6-1
Милица Мирошевић 6-1
Викторија Микша 6-1
Сандра Димитријевић 6-1
Милан Алексић 6-1
Ана Милисављевић 7-1
Матија Милутиновић 7-1
Филип Павловић 7-1
Милан Алексић 7-1
Јања Јовановић 7-2

Фото:
Чланови новинарско – историјске секције
Технички уредници:
Јасна Милићевић, професор математике
Јелена Илић, професор историје
Никола Миливојевић, професор српског језика
Уредници страна на страним језицима:
Ана Јевремовић, професор енглеског језика
Мила Антић, професор енглеског језика
Марија Ристић, професор руског језика
Коректор:
Сања Томић, професор српског језика
Никола Миливојевић, професор српског језика
Ликовна обрада:
Маја Радисављевић, професор ликовне културе
Илија Барбуловић 7-2
Сајт:
www.ossvetisava.wordpress.com
Е - адресе:
ossvetisavabor@ptt.rs
ossvetisava@hotmail.com
Телефон:
+381 30 421 688
Телефон и факс:
+381 30 422673
Адреса:
Моше Пијаде 31, 19210 Бор, Република Србија
Штампа:
Штампарија „Терција“ Бор
Тираж: 50 примерака

УВОДНА РЕЧ ДИРЕКТОРА

Постоји један град, зове се Бор. У том граду има једна школа, зове се "Свети Сава". Имена су јој се мењала, али је она увек остајала радна, вредна, поносна на своје ђаке и своје раднике који улажу много времена, труда и рада да би она била таква више од пола века.

Ову годину обележили су бројни догађаји, а важан сегмент је унапређивање наставног процеса, али и побољшање услова живота и рада у школи. Као приоритет нашег рада, свакако, видим настојање да настава буде што квалитетнија, динамичнија, прилагођена потребама свих ученика и да им се широм отворе врата знања. Намера нам је да ученици проводе што квалитетније време у нашој школи.

Радују ме постигнути успеси наших ученика на бројним такмичењима. Рад наше школе презентујемо и у нашем часопису "Ђачки универзитет". Из моје перспективе, само велики труд, упорност и љубав према ономе што радите може довести до успеха.

Позивамо Вас да нам се придружите и будете део наше школе. До тада, уживајте читајући наш часопис.

Директор
Мирјана Лазић

20 ГОДИНА ОД ОСНИВАЊА ЧАСОПИСА

ОД МАЈА ДО МАЈА

Низом активности са ученицима је обележен мај - месец математике.
Координатор активности: Јасна Милићевић

У суботу су виши разреди наше школе били на излету верске наставе у манастиру Ђунис и манастир Свете Петке у Стублу, као и Врњачка Бања. Излет је водила вероучитељица Зорица Николић.

За крај школске године организовали смо маскенбал за све ученике нижих разреда. Утисци су феноменални.

У септембру смо организовали Хуманитарни базар као помоћ девојчици из Бора која болује од тешке болести.

У оквиру обележавања дечије недеље одржана је приредба ученика нижих разреда.

На часовима географије након завршене области „Васиона“ ученици су уз помоћ наставнице географије Круне Јоксимовић правили моделе исте.

У октобру су једном часу биологије присуствовали наши предшколци и под микроскопом, са наставницом биологије Аном Вељковић, гледали унутрашњу грађу листа.

Олимпијски тренинг одржан је испред Дома културе где су учествовали ученици наше школе.

Угледни час у корелацији српског језика и историје под називом „Ослобођење и уједињење“ одржали су наставница историје Јелена Илић и наставник српског језика Никола Миливојевић.

Ученици наше школе заједно са вероучитељем Стефаном Симићем редовно су присуствовали литургијама у Храму Светог Ђорђа.

Вршњачка подршка учењу у смислу израде дидактичких средстава реализује се у току целе школске године.

Чланови вршњачког тима током целе године вредно раде, држе радионице, праве хамере на тему битних проблема својих вршњака и тако их едукују.

Осмомартовска приредба сваке године измами осмехе свих наших мама и бака, а припремају је ученици нижих разреда заједно са својим учитељима.

Замена улога наставник – ученик реализована је ове године на часовима математике, српског језика и других предмета.

Донација компаније „Зиђин“ подручном одељењу у Доњој Белој Реци.

Математичко такмичење „Бирам матиш“ организовано је у ОШ „Петар Радовановић“ у Злоту, где је екипа наше школе освојила 2. место.

Наши ученици се редовно прикључују свим спортским дешавањима.

Ускршње радионице су ове године одржане у свим одељењима матичне школе и подручним одељењима.

8.4.2023. обележен је светски дан Рома.

Чланови редакције

ЗАШТО СРБИ СЛАВЕ СВОЈЕ ПОРАЗЕ?!

Историја српског народа истовремено је величанствена, али и трагична. Нашој историји не мањкају значајне историјске личности и изванредна достигнућа, али нажалост, не недостају јој ни многобројна страдања и несреће. Посебно је упечатљива судбина најзначајније историјске личности српског народа, оснивача наше Цркве и њеног првог архиепископа, Светог Саве. Принц из наше најугледније династије Немањић оснивач је најдуговечније духовно-културне институције у повести нашег народа која је кроз векове била и остала стуб идентитета српског народа. Свети Сава је знао да је људски век кратак, и зато је свој живот посветио изградњи институције која ће и након његове телесне смрти, наставити да одолева вековима и које траје и дан-данас. Ипак, Свети Сава, чији лик и дело и у наше време привлаче пажњу разних научних истраживача, може се рећи, завршио је трагично. Наиме, мошти Светог Саве спаљене су од стране османског освајача 1594. године на Врачару. Оно што је доста збуњујуће многима јесте што наш народ прославља тај догађај као значајан празник. О чему је ту реч? Да ли смо потпуно помахнитали или постоји и друга страна приче?!

Пре свега, морамо знати да су мошти најуверљивији доказ да је нека личност заиста достојна да буде проглашена за светитеља. Мошти су нетрулежни, земни остаци тела светих људи Цркве. Обично се ради о оним личностима која су живела честитим и примерним животом, стекавши многе хришћанске врлине и тако од Бога добила дар да им се и након телесне смрти, тела не распадају како то обично бива са обичним смртницима. Мошти Светитеља делују необично живе, и чак могу ширити пријатне мирисе.

У доба робовања под Турцима, један османски чиновник, Синан-паша, приликом својих похода на Запад, запалио је драгоцене мошти Светог Саве (додуше не у целости, сачувана је рука Светог Саве). Наиме, увидевши какав значај за очување националног идентите Срба има лик и дело Светог Саве, Турци су мислили да ће уништењем моштију нашег пастира, уништити и наш идентитет и лакше нас поробити. Ипак, Срби су се још више везали за Цркву и Светог Саву, знајући да су духовне вредности једине праве вредности којима би требало да стремимо и да уништењем моштију, није уништена и духовна успомена на лик и дело оснивача наше Цркве! Напротив, Срби су увидели да у смутна времена робовања једино на шта заиста можемо да се ослонимо је живи Бог и они Светитељи који нас невидљиво заступају пред ликом Божијим.

Суштина празновања овог догађаја се огледа у томе што се наш народ у кризним моментима увек опредељивао за духовне вредности које су оличене у нашој вери, уместо за материјалне погледе на свет који су кратког даха. Према томе, ми не славимо сам чин спаљивања тела једне тако значајне историјске личности попут Светог Саве, већ његов мученички лик и дело који нас подсећа да праву радост можемо пронаћи у примерном и врлинском животу, а не у пропадљивим и пролазним материјалним богатствима овога земаљског света! Наше излагање завршићемо народном умотворином која каже „земаљско је за малена царство, а небеско увек и довека“!

Вероучитељ са ученицима виших разреда

На њих смо поносни

Здраво, зовем се Теодора Николић, мојим вршњацима вероватно више познатија као Дороти. Прошле године сам, на жалост, напустила своју основну школу за коју сам била јако везана, због свих наставника, људи у њој и свих дивних успомена, али сам оставила неке трагове међу којима је и то да сам била најбољи ђак своје генерације.

У своју основну школу сам дошла давне 2014. када сам уписивала први разред. Сећам се и дан-данас колико сам била узбуђена и једва сам чекала сваки нови дан код своје учитељице Валентине. Са седам година сам почела да глумим и једна од лепших успомена су ми представе и тачке које смо спремали. Поред глуме, од петог разреда сам певала у хору који је био једина ствар која је ведрила понедељак.

Била сам такође и председница парламента који ме је, поред градива, научио многим стварима, уз помоћ педагога Марка, који је увек био ту за причу када нешто пође „низбрдо“. Успомене на вршњачки тим са наставницама Јеленом, Тамаром и Сањом ми увек угрејају срце. Читава та екипа ми је донела нова искуства и другачије сагледавање животних ситуација. Сви наставници су ми били омиљени и мислим да ни један предмет не бих могла да идвојим као омиљени. Такмичила сам се из математике, српског, хемије, али омиљена су ми била такмичења из информатике и роботике са наставником Иваном.

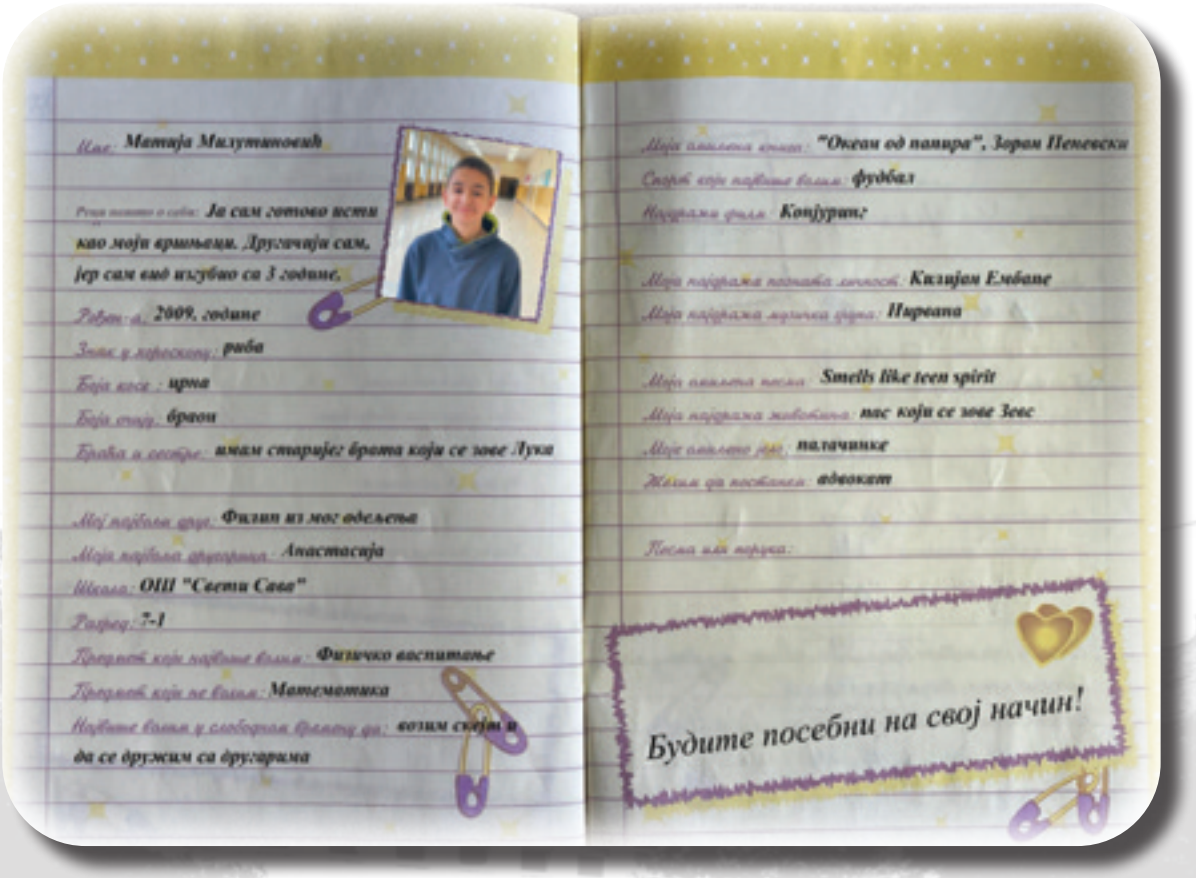
Сећам се стаза за роботе које смо програмирали, остајали смо по три сата након школе и мењали код по 100 пута са пуно концентрације, али и доста смеха.

Осми разред ми је апсолутно био најнезаборавнији због друштва, свог позитивног стреса око матуре. Тог чаробног дана кад смо морали да се опростимо са разредним Дејаном, сви смо крили сузе.

Волела сам да учим све предмете и то ме је научило да данас било коју ствар усавршим са лакоћом, зато имам доста хобија које боље да и не набрајам… Свакако, све то ме је усмерило да упишем гимназију “Бора Станковић”, природно-математички смер, јер су ми, ипак, природне науке мало већа љубав. У новој школи сам стекла јако добро друштво у које сам се брзо уклопила и из дана у дан стичем још више знања, како из учионица, тако и из парламента и осталих занимљивих секција са којима сам се сусрела у средњој школи.

Жао ми је што сам морала да завршим једно поглавље живота и, да могу да вратим све из почетка, апсолутно бих све проживела исто, јер ме је свака секунда научила нечему. Много ми је драго што сам била део ове школе и што је оставила велики печат на мене.

МАЛИ ХЕРОЈИ

Пратилац о Матији:

Хеј, чуј ме свете, са нама је једно посебно дете!

Матија Милутиновић је наизглед један обичан дечак који има иста интересовања као његови вршњаци. Воли друштво, музику, фудбал, има симпатије…То је дечак који је са три године изгубио вид услед тумора, прошао разне захтеве, лечења и операције… Тумор мирује, али су очни живци умртвљени и не постоји могућност да се вид поврати.На тај начин му је искључено све што је визуелно. Али, оно што га чини посебним су ситуације и начин живота којим се он прилагодио и додао себи „посебне боје“ кроз друге перцепције.

Прво изненађење за мене је било када сам, као лични пратилац, дошла у његову кућу и Матија ми је сам скувао кафу. Помислила сам, ово не умеју многи његови вршњаци.

Перница и прибор које спрема су уређени и прилагођенипо његовим правилима. Распоред бојица је јасно дефинисан, јер их он тако памти. Матија тачно зна редослед боја и нијанси.Што се тиче уласка у школу, он тачно зна број степеника до сваког спрата. Јасно зна где се која учионица налази и како доћи до тоалета.

По боји гласа препознаје, не само особље и школске другове, већ и оне које сретнемо у пролазу или у некој продавници. По додиру другара из одељења тачно зна ко му је пришао. Препозна по мирису парфема да је ту прошла разредна. Познаје слепо куцање на тастатури компјутера када има час информатике.

На часу техничког са лакоћом одради ентеријер простора, правећи га у кутији где прегрђује просторије. На часу ликовног углавном ради пластелином обликујући на задату тему и тиме подстиче рецепторе јагодица на прстима да оне увек буду у тренингу, јер се читањем ослања на Брајево писмо.

Матија воли да игра фудбал и јако је прецизан када шутира лопту која са лакоћом улази у гол. На стадиону код школе, где су мали голови, успео је да убаци лопту са другог краја терена.

Зар није посебан?

Јелица Јовић

Наставница о Матији:

Човек само срцем добро види. Суштина се очима не да сагледати... Суштину живота нам је свима показао наш Матија Милутиновић. Био је изазов за све нас, али у многим ситуацијама и животни учитељ. Храброст, воља и велика жеља за животом су само једна од врлина које Мата поседује. Имати га у учионици и школској клупи је једна велика привилегија и велика лекција за све нас.

Тамара Стошић

Учитељица о Матији:

Када сам се определила за посао учитељице, ни слутила нисам да ћу се у раду сусрести са слепим учеником.

Нешто пре првог септембра, Матија је дошао на упознавање. Анђеоско лице, дуга коса скупљена на темену, Матијина непосредност и моја трема и стрепња су нестале. Први дан у школи другови несебично прихватају Матију, иако мали растом и узрастом, брижно воде рачуна о њему.

Корачали смо полако кроз градиво. Учила сам са Матијом Брајево писмо. Његова мама, дека, бака и брат несебично су ми помагали и саветовали се са мном. Мама је израдила Брајеву словарицу и сецкала бројеве. Креативност и машта Матији не недостају. Вредно је правио фигурице од пластелина, дворац од картона... На часовима физичког, када смо радили гимнастику он је бриљирао. Неустрашиво се пео на греду, радио летећи колут, прескакао козлић.

И сада кад више није у мом одељењу знам да је обогатио мој живот, како лични тако и професионални. На крају, желим да се захвалим колегама који у старијим разредима помажу Матији да рашири крила и оде у даљи живот.

Данијела Њамцуловић

Филип Павловић 7-1

Интервју

Милосава Фуфановић, учитељ

Милоје Станковић, учитељ

1. Опишите нам себе у три речи.

Милосава: Поуздано пружа подршку.

Милоје: Ведрог духа, љубазан, причљив, воли шалу.

2. Реците нам колико дуго радите као учитељ? Колико дуго радите у нашој школи?

Милосава: Од 1983. радим као учитељ, у нашој школи се налазим од 1991. године.

Милоје: Као учитељ радим скоро 40 година.

3. Зашто сте баш ову професију изабрали?

Милосава: Одувек сам волела, а и даље волим , да се разумемо, да радим са децом, заправо, још од млађих дана.

Милоје: Ову професију сам изабрао зато што волим децу, а имао сам учитеља кога сам много волео и поштовао.

4. Чиме бисте се бавили да нисте учитељ?

Милосава: Вероватно бих само променила начин на који бих утицала на новије генерације, на пример, кроз спорт.

Милоје: Да нисам учитељ, био бих економиста.

5. Са којим потешкоћама сте се суочавали или се и данас суочавате у овом послу?

Милосава: Сваки одговоран посао носи и одређен притисак са собом. Примера је доста, али ако у обзир узмемо да је сасвим мали део проблема јако озбиљан, научимо да се носимо са тиме.

Милоје: У почетку мог рада било је малих потешкоћа док сам се уходао.

6. Има ли разлике између старијих и нових генерација?

Милосава: Разлике постоје, рекла бих највише у технолошком смислу – на почетку мог посла у Бору није било мобилних телефона, а самим тим и дисциплина се другачије стварала.

Милоје: Постоји мала разлика међу генерацијама,старије генерације обавезе су прихватале са више елана, били су више жељни знања.

7. Шта бисте издвојили у Вашем послу као најлепше, лоше и напорно?

Милосава: Чини ми се да највише прија када након неколико година негде у граду будете препознати од стране својих ђака, што за мене значи да смо нешто добро урадили и да је постојала веза и узајамно поштовање.

Милоје: Најлепше у послу је први јутарњи сусрет са ученицима кји ме верно чекају и поздрављају.

8. Шта је најзанимљивије у Вашем послу?

Милосава: Динамика којом се ствари одвијају и начин на који многи морају у корак са њом.

Милоје: Најзанимљивији је свекупан рад са децом.

9. На шта сте посебно поносни у свом досадашњем раду?

Милосава: Свакако, на моје ђаке.

Милоје: Поносан сам на све своје ученике који су успешни у животу, добри и поштени људи.

10. Шта бисте поручили данашњим генерацијама?

Милосава: Да пробају да уживају у школи. Знам да сада не делује тако, али биће им ово једно од лепших доба.

Милоје: Поручио бих ученицима да се потруде да буду поштени људи, да их служи здравље и буду срећни у даљем животу са својим породицама.

12. Који је ваш животни мото?

Милосава: Немам мото.

Милоје: „Добро чини да би ти се истом мером вратило".

Рекли су пре 13 година:

Милосава Фуфановић, учитељица

Изузетно волим децу, њихову искреност... Волим да причам, описујем, објашњавам, али и слушам шта ученици говоре. Умем да се радујем туђим успесима, а када то постигне мој ученик осећам да сам део тога. Кад бих морала да будем нешто друго не знам шта бих била, нисам размишљала. Можда бих отишла из земље- Швајцарска, Француска, Шведска и тамо бих радила било шта. Својих ученика се радо сећам, а сада бих издвојила три: Никола Драгаш (ликовни уметник), Санела Пауновић (математичар) и Светлана Антић - она је још основац, али ако овако настави пред њом је сјајна будућност. Постоји пар анегдота којих се увек сетим: Знамените личности нашег краја? Стеван Стојановић Мокањаков. Или придеви су описни и пристојни.

Милоје Станковић, учитељ

Од 1987-1991. године радио сам као учитељ у Доња Бела Реци, а после сам прешао у градску школу. Као и сви и ја сам одабрао овај позив из љубави према деци. Нисам дуго о одабиру размишљао већ сам се брзо одлучио. Јелена Костић је једна од ученица која ми је остала у сећању јер је изузетно добро дете, сада је на факултету. Што се анегдота тиче има их пуно јер је за мене свака забава, семинар или било које друго окупљање анегдота.

„Ђачки универзитет", број 15, јануар 2010.

Филип Павловић 7-1
Матија Милутиновић 7-1
Никола Алексић 7-1

НАШИ СТВАРАОЦИ

Мој град

Има један градић мали
У Србији се он налази
По дрвету доби име он
То је мој град Бор.

По бакру познат је
И рударе знамо све
Јесте он мали али
Ја волим мој град Бор.

Хана Алими 5-2

Лена Јовановић 2-2

Мој град

Ово је мој мали град,
познат је по рударству
још од кад.
Име му почиње на
слово Б.
Добио је назив по
дрвету.
Он је јако леп
мали град.
Налази се на истоку
Србије још од кад.
Ако нисте знали
ко је то.
То је мој град
Бор.

Јована Костандиновић 5-2

Дизнијеви јунаци

Ја сам једна мала плава
која када крене да спава
Микија у помоћ позове
да би имала лепше снове.

Мики, Мини, Шиља, Паја
дружина су они права
Дамбо, Раја, Гаја, Влаја
уз њих маште пуна је глава.

Ту је Плутон, ено Бамбија
уз њих сам веселија
Радосни су они скупа
то је моја омиљена група.

Дизнијеви јунаци ту су сви
Хајде дођи и ти!

Маша Станковић

Моја школа

Много је лепо у мојој школи.
Тамо се дружи, учи и воли.
У њој имамо моменте сјајне,
она увек чува наше тајне.

Прелепа је школа моја
и зидови шарених боја.
Обожавам учионице њене
и децу прве смене.

Кад се чује звоно школе,
„Сви у клупе!“, учење нас зове.
Од учитељице добијамо знање
за цео живот наоружање.

Милица Стефановић 4-1

Бор

„Бор је смор!” каже људи скупина
Али Бор хукти, од звукова машина.

Не знају многи за лепоту града дима,
Али је свеједно има!

У Бор добродошао је свако ,
што се примети лако
Али је и одговоран свако
за загађење страшно!

Бор је прелеп кажем вам стварно,
погледајте боље мало!

Сандра Димитријевић 6-1

Моја школа

Има једно мудро место,
то место се зове школа.

У мојој школи има ђака,
ђака четвртака.

Школски су њени зидови шарени,
Бујну машту има и пружа учење свима.

Кад звони звоно за нас,
Каже време је за час.

Учитељи и учитељице нас уче
Свему и свачему, о књижевности и рачунању.

Ана Стаменковић, 4-1

ВРЕМЕПЛОВ

ГРАД БАКРА

Бор и борски рудник одувек су били занимљива тема за новине, телевизијске емисије и књиге. Увек се полазило од прича мештана. Они су говорили да је борски рудник откривен скоро случајно, ударцем пијука. У ноћи између 5. и 6. маја 1903. године, према предању, након узалудних вишегодишњих истраживања терена око Бора, младић од 16 лета по имену Павле Междиновић, оставши да ради дуже од осталих радника, после сат времена пијуком је ударио у руду.

Али, ако тражимо тачну годину када се сазнало да је Бор и његова околина богата рудом, морамо да зађемо у далеку прошлост. Још је и старим Словенима био познат и значајан борски рудник. У касном средњем веку борска област је била под управом цара Душана. Почетком 15. века су га освојили Турци. Бор се, као село, у првим списима помиње у 18. веку у оквиру Видинског санџака. У време владавине кнеза Милоша, 1833. године Бор село улази у састав Кнежевине Србије. Све је почело од кнеза Милоша Обреновића. Био је неписмен, али је у својој сељачкој памети имао визију боље Србије. Не Србије пољопривредника, већ Србије академика и дипломата, Србије где културно уздизање неће бити спорно. Зато се Милошево име везује за почетке позоришта, музике, штампе, а и почетака рударства. Кнез Милош гради своју вилу за одмор у непосредној близини Бора, у Брестовачкој бањи. Извори сведоче да је у том периоду Бор село имало 58 кућа и 230 становника. Године 1835, на позив кнеза Милоша у Србију, у село Бучје долази барон Хердер, најпознатији стручњак рударства из Саксоније , у циљу истраживања рударског налазишта бакра и злата. Он том приликом о Бору изјављује следеће:

„ . . . у будућности треба предузети интересантан и препоручљив рударски подухват . . . Ово испитивање је један од најважнијих задатака будуће рударске власти“.

Бор се административно одвојио од оближњег Кривеља 13. 12. 1864. и тако први пут постао самостална управна јединица. Према осмом по реду попису становништва Кнежевине Србије, новоформирана општина бројала је 527 житеља, док је у кривељској остало да живи 1929. Читавог 19. века Бор је био интересантан разним истраживачима, научницима и свим трагачима за златом. Према попису становништва из 1900. године Бор село има 775 становника и 146 кућа.

Године 1897. у Бору су почели истражни радови којима је руководио рударски инжењер Фрањо Шистек који је већ био познат у рударству Србије, јер је још 1882. године дошао у Србију и радио у служби Ђорђа Вајферта. Највећу заинтересованост Шистек је поклањао рудном басену „Чока Дуклан“ у самом граду. То је био басен из ког је међу првима извлачена руда. „Чоко Дуклан“ је прво рудно тело које је уливало наду да је откривено велико лежиште бакра.

Када причамо о модерном времену за тачну годину оснивања борског рудника узимамо 1903. годину када је Ђорђе Вајферт добио дозволу за експлоатацију бакра и других племенитих метала. Прве године су пролазиле глатко. На годишњем нивоу те 1903. из копа “Чока Дуклан“ је извађено 129 тона руде која је коришћена за даље анализе. Вајферт је продао концесије француској банци Мирабо у Паризу, где је формирано Француско друштво борских рудника. Доласком Француза у Бор село, изглед места се у потпуности мења и трансформише у рударску колонију са низом дугачких приземних зграда. Бор постаје мултинационална средина у којој живе разнородне етничке групе: Руси, Французи, Италијани, Немци, Мађари, Чеси, Македонци, Хрвати, Словенци. Француско друштво борских рудника финансира изградњу православне цркве, посвећене Светом Ђорђу, 1912. године и то, наравно, за

потребе православних верника. Међутим, због ширења рудника, црква је измештена недалеко од Бора, у Брестовац. Нову православну цркву Светог Ђорђа, Француско друштво борских рудника изградило је 1939. године, камен темељац постављен је 15. јуна. Црква је изграђена у српско-византијском стилу, од камена, покривена црепом.

За време Првог светског рата експлоатација је била веома мала. Након ослобођења 20. октобра 1918. године, између два рата окно се мало опоравило. Ушли су први багери, изграђена је флотација и електролиза, проширују се рудник и топионица. Уз ове новине, расту и тоне произведеног бакра па крајем 1933. године производња прелази 40.000 тона. Све је ишло у добром смеру све до почетка Другог светског рата.

Пре доласка немачких окупатора у Бор, сва радилишта се минирају, те се наредна година проводи без икаквих радова. Немачки окупатори улазе у Бор 13.4.1941. године и бодљикавом жицом обавијају село Бор и поробљавају становништво. У самом селу су направили 10 логора, а у околним селима 7. Током непуне три године, од новембра 1941. до септембра 1944, у овдашњим концентрационим логорима заточено је било око 30 000 људи различитих националности. Један од њих био је и чувени мађарски песник Миклош Радноти. И поред свих напора немачких окупатора, године њихове владавине обележене су сталним борбама за ослобођење. Уз велике напоре партизана и Црвене армије Бор је био ослобођен 3. 10. 1944. године, па престаје власништво страног капитала и рудник прелази у власништво радника.

Од краја рата, па наредних 80 година, Бор се развијао. Године 1947, тачније 30. маја, Бор је постао срез и први пут добио статус града, када је имао 11 хиљада становника. Створени су раднички савети, број радника у топионицама се повећао, сам живот је постао прихватљивији. Иницијативни одбор за отварање музеја донео је 15. 12. 1950. године закључак о формирању музеја као васпитне установе која би пружала преглед развоја Бора и овдашњег рударства. Одлука о оснивању Рударско-металуршког факултета донета је 17. 5. 1961. године. Настава је отпочела 3. октобра исте године са два одсека, за рударство и металургију и четири смера. Бор је тако добио установу којом је потврђен као рударски град, овога пута не само у смислу рударења већ и стварања високообразовног кадра за ову делатност. Наредне године, основана је и Народна библиотека у Бору.

Од оснивања рудника Бор се брзо ширио и развијао. Постао је рударски и индустријски центар домаћег, европског и светског значаја. Развој рударства и металургије су утуцали на економски развој општине Бор и источне Србије. До средине 90-их година прошлог века, у РТБ-у Бор запослење је нашло око 14 хиљада радника. Развијале су се и друге привредне гране и друштвене делатности. Бор је постао привредни, образовни, здравствени, културни и спортски центар источне Србије. Први рачунар у Србији био је немачки ратни механичко-електрички рачунар у халама борског рудника, али због виших интереса тај је рачунар однесен. Фудбал се у Бору играо пре него у Београду, јер су га овде играли стручњаци из иностранства. Прва утакмица била је између француских и енглеских великих акционара.

Спортско-рекреативни центар „Младост“ основан је 3.октобра 1987. године. Ту су се одржавале бројне спортске и уметничке манифестације, турнири, сајмови, посете великих државних званичника. Касније, 2021. године, мења назив у „Бобана Момчиловић Величковић“ у част борске најуспешније спортискиње.

Године 1999. уследило је бомбардовање Србије. Прве бомбе у НАТО бомбардовању Бора испаљене су на складиште нафте бившег „Југопетрола“. Два циља у Бору, стовариште горива и трафостаница у кругу РТБ-а Бор, гађана су 7 пута током маја.

Како се басен развијао, тако се развијао и сам град, да би 2018. године добио статус града. Исте године басен преузима кинеска компанија „Зиђин“. Убрзо након доласка кинеске компаније, уследило је отварање нових рудника и повећање производње, а самим тим очекује се и даљи развој града.

Јања Јовановић 7-2

БОР – НЕКАД И САД

ЦЕНТАР ГРАДА – ЗГРАДЕ „ЧЕШАЉ“

ПАРК ИСПРЕД ЗГРАДЕ ГРАДСКЕ УПРАВЕ

ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТИ САВА“

ХОТЕЛ „СРБИЈА“

БОР - РУДНИК

КОРЗО

НИНА ЈОВАНОВИЋ 6-I

МИЛАН АЛЕКСИЋ 6-I

ЈУБИЛЕЈИ

ВОЛТ ДИЗНИ (Walt Disney)

Мало је оних који нису чули за Микија, Пају, Шиљу, чика Бају, Бамбија, Снежану и остале јунаке једног измишљеног, али чудесно лепог света маште. Тај дивни свет зачео се у срцу Волта Дизнија великог, племенитог човека, чија су највећа љубав била деца, па је њима посветио читав свој живот.

Волт Дизни рођен је 5. децембра 1901. године у Чикагу. Његов отац био је, ирско-канадског порекла, а његова мајка немачког и америчког порекла.

Волт је био једно од петоро деце у породици у којој је било четири дечака и једна девојчица. Са породицом се преселио у Канзас Сити 1911.године, где је открио своју љубав према возовима. Његов ујак Мајк био је машиновођа, па је Волт преко лета радио на железници, продавајући грицкалице и новине пролазницима. Дизни је похађао средњу школу у Чикагу где је цртао стрипове за школске новине. Такође је ишао на часове цртања и фотографије, а ноћу је одлазио на предавања на Академији лепих уметности. Међутим, напустио је школу и отишао у Француску где је желео да приступи војсци, али због година у томе није успео. Када се поново вратио, преселио се у Канзас Сити и запослио се у компанији као илустратор. Убрзо је кренуо да експериментише са камером и почео је да прави ручно цртане анимације.

Ускоро је уз помоћ брата Роја основао своје предузеће које се звало „Студио браће Дизни“ 1923. године. Због тога се ове године свуда у свету обележава ова важна годишњица. Прва епизодна серија коју су направили била је „Алиса у земљи чуда“ и ту је Дизни створио свог првог лика, зеца Оскара. Након тога издавачка кућа Дизни је само кренула да се развија и расте.

Убедљиво најпознатији и најупечатљивији Дизнијев лик био је Мики Маус. Прво његово појављивање било је у црно-белом филму „Пароброд Вили“ 1928. године. Публику су одмах очарале његове људске особине и аутентичан начин како је његов лик написан. Занимљиво је како Мики није првобитно планиран да буде један од главних јунака него је настао као замена за зеца Освалда када је друга издавачка кућа украла ауторска права украла ауторска права за Освалда. Глас му је позајмљивао сам Волт Дизни све до 1497. године. Микијево првобитно име било је Мортимер Маусалије Дизнијева супруга мислила да је Мортимерт превише женско име па је онда настала скраћеница Мики, а на нашим просторима првобитно се звао Мика Миш. Иронично је да се Дизни као мали плашио мишева па је његова мајка први пут нацртала весео Микијев лик да би умањила Волтов страх према мишевима.

Први дугометражни мјузикл у боји који је Дизни направио био је „Снежана и седам патуљака“. До тада су се у Дизнијевој продукцији реализовали само кратки анимирани филмови и серије. То је истовремено и први дугометражни филм у Америци који је био објављен у пуном колору.

Споменик Волта Дизнија у Дизниленду у Калифорнији.

Дизниленд у Паризу

Никола Алексић 7-1

ENGLISH PAGE

Bor

There is one town it has been known for long now. It was named after a tree and if you don't know what town it is,vit's my lovely town - Bor.

It's located in Serbia and is divided by kilometres. But nobody looks forward to the 7th kilometre.

You can only come to Bor, but not out of it on the other end. Through the lives of your citizens, you are beautiful to both the oldand the young ones.

Jovana Kostandinović 5-2

My town

There is one town in Serbia that many tourists refer to as a Serbian Disneyland. Did you know that there is such a thing in the world? Yes, there is, and its name is Bor. For many, many years, Bor has been known as one of the biggest industrial centers in Europe. Bor has become a popular tourist destination in the east of Serbia, a few years ago. It's visitors are not only local tourists, but a large number of them are from: Bulgaria, Macedonia, Romania, Poland, Japan and other countries.

I hope I gave you good imressions from Bor and also hope that you will visit eastern Serbia and Bor one day.

Hana Alimi 5-2

ENGLISH PAGE

DISNEY WORLD

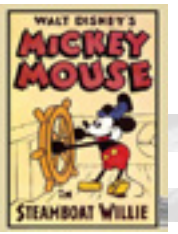
Walter Elias Disney

(December 5, 1901 – December 15, 1966) was an American animator, film producer and entrepreneur. A pioneer of the American animation industry, he introduced several developments in the production of cartoons.

"The secrets of making dreams come true: curiosity, confidence, courage, consistency; and the greatest of all is confidence. When you believe in a thing, believe in itall the way."

Walt Disney

Fun facts

- **Walt Disney didn't draw Mickey Mouse.**

Many people believe that Walt Disney, himself, created and drew the iconic, Mickey Mouse, but the original creator and artist went by the name, **Ubbe Eert "Ub" Iwerks.**

- Mickey was almost named Mortimer.
- Pocahontas is the first (and so far only) Disneyprincess to have a tattoo.
- Sulley from Monsters Inc. is the hairiest Disney character.
- The original Tinker Bell was played by a 71-year-old Hungarian.
- Bambi was voiced by a warhero.
- The Beast from Beauty and the Beast is a combination of seven different animals.
- The voices behind Mickey and Minnie were married in real life.

Disney jokes

Q. Why shouldn't you give Elsa a balloon?

A. Because she'll let it go!

Q. Why is Peter Pan flying all the time?

A. He Neverlands!

Q. Where does Captain Hook go to get his hook re

A. The second-hand store!

Q. Why did Mickey Mouse become an astronaut?

A. So he could visit Pluto!

Q. Why does Alice ask so many questions?

A. Because she's in Wonderland.

Q. Which car does Minnie drive?

A. Minnie van.

Российская сторона

10 интересных фактов об Эрмитаже

1. С 18-го века в Эрмитаже обитает множество кошек, причём совершенно официально, и им даже выделяют довольствие. Они помогают бороться с мышами и крысами, способными попортить бесценные произведения искусства.

2. Он входит в топ-20 самых посещаемых музеев мира.

3. Для иностранцев вход в Эрмитаж стоит намного дороже, чем для российских граждан.

4. Основан Эрмитаж был по приказу Екатерины II.

5. Чтобы осмотреть все экспонаты Эрмитажа, затрачивая всего по 1 минуте на каждый, потребуется около 11 лет жизни, если посвящать этому занятию по 8 часов ежедневно.

6. В Эрмитаже есть экспонаты из покрытой татуировкой человеческой кожи.

7. До середины 19-го века посетить его могли только приближенные ко дворе знатные дворяне.

8. Эрмитаж является самой большой картинной галереей во всём мире.

9. Во всей России только в Эрмитаже можно увидеть полотна, написанные Леонардо да Винчи.

10. Ранее здания Эрмитажа бывали розовыми, жёлтыми и красными. В привычный зелёный цвет их покрасили после окончания Второй Мировой войны.

Викторија Микша 6-1

ВРШЊАЧКИ ТИМ

Наш тим

Учешће деце један је од основних предуслова да би се успешно утицало на превенцију насиља. Као што одрасли не воле насилно понашање деце, и деца желе да га буде што мање, имају предлоге како утицати на превенцију и шта радити у таквим ситуацијама. Из тог разлога важно је организовати вршњачки тим који је посвећен превенцији насиља и решавању ситуација које се тичу вршњачког насиља, промоцији здраве животне вредности, толеранције, хуманости, другарства, ненасиља, емпатије и учи нас да не будемо неми посматрачи, већ да активно учествујемо у животу школе. Вршњачки тим наше школе нам је донео нова искуства и другачије сагледавање животних ситуација, као и то да смо пуни разумевања, емпатије и љубави према другима. Управо му је то и задатак. Ове, као и многих других година уназад, кроз разне радионице, разговоре, обележавање светских дана детета и ненасиља чинили смо све да нашу школу учинимо пријатнијом средином за све нас. Посебно смо поносни на нашу „Ненасилну јелку“ која је била украшена речима које пропагирају емпатију, толеранцију, љубав, ненасиље, разумевње, хуманост, помоћ.... Чланови вршњачког тима су држали радионице као гости на часовима одељењских заједница. Циљ нам је био да ширимо позитивне мисли и идеје, служимо се ненасилном комуникацијом и да покажемо да насиље није решење.

„Сила је оружје слабих, ненасиље је оружје јаких“.
Махатма Ганди

Јања Јовановић 7-2

ВРШЊАЧКИ ТИМ

Вршњачко насиље

У данашње време срећемо пуно вршњачког насиља. Али шта је то вршњачко насиље? Ко врши насиље и како се спречава? Пре свега, морамо разликовати агресивно понашање од вршњачког насиља. Агресивно понашање је ситуационо и не понавља се, а вршњачко насиље је један облик насиља који има за циљ да некоме нанесе штету. Жртве насиља су најчешће деца која се разликују од осталих. Деца насилници су они који имају позитиван став о насиљу и решавању конфликата на тај начин. Такав став може бити проузрокован учењем таквог модела понашања од породице, вршњака и друштва уопште, али и „кривих“ дечијих узора. Често насилници говоре да су и они претрпели насиље, али то није нужно тачно. Деца, да би прешла неку препреку, треба им самозаштита, па предузимају оно што им је најбоља самозаштита, а то је напад. Тако застрашују вршњаке и доказују им да се никога не плаше. Ако насиље не пријавимо, оно неће престати, него ће се само наставити и настаће много већи проблем. Казна није довољна, са насилницима треба радити на мењању њиховог става, а жртвама насиља треба припремити топлу атмосферу, подићи самопоуздање и помоћи у стицању нових пријатеља.

Јања Јовановић 7-2

ВРШЊАЧКИ ТИМ

Ненасилна комуникација

Комуникација, вербална или невербална је саставни део нашег живота. То је размена информација између два или више учесника. Да би комуникација била добра, потребно је да учесници имају исти циљ. Комуницирати ненасилно значи уважавати себе и друге и не испољавати бес. Ми увек имамо жељу да нас неко чује, а често заборављамо да уважимо и другу страну и њену жељу да буде саслушана.

Ненасилна комуникација подразумева да не оцењујемо поступке и исказе других, већ да испоштујемо туђе мишљење, став и осећања, а да притом искажемо оно што осећамо и изложимо наше жеље или потребе. Уколико се са неким или нечим не слажемо, ми то можемо мирно и јасно да изложимо, а да притом избегнемо свађе и конфликте. На овај начин избегавамо и чувамо однос са другом особом, наше, а и туђе достојанство. Ненасилна комуникација даје предност слушању и саосећању, постајемо способни да ослушнемо друге и увидимо њихове ставове, жеље и потребе. Обраћање пажње на другу страну је потребно да би избегли неспоразуме. У самој комуникацији препознајемо следеће стилове:

Говор жирафе: Особа која има своја запажања, износи своје жеље и потребе, поштује, а често и хвали друге и пружа подршку.

Говор змије: Особа доминира у разговору, намеће своје мишљење као исправно и оптужује друге.

Говор лисице: У комуникацији се тражи средина, влада компромис... нема победника, а ни поражених.

Говор корњаче: Повлачење у комуникацији када унапред знамо да разговор неће имати смисла и сврху.

Говор камелеона: Овакав вид комуникације карактерише попуштање, прилагођавање и потискивање потреба и жеља.

Комуникација мора бити флексибилна да би била ефективна.

Треба настојати да у свакодневном животу користимо принципе ненасилне комуникације, јер она јача нашу способност да останемо људска бића и у тешким околностима. Она није ништа ново, она је само подсетник на цивилизацијску тековину према којој би се требало односити једни према другима као људи, јер увредљиво опхођење подиже зидове, а примерно широм отвара прозоре и врата здравом животу.

Вршњачки тим школе

ЗАНИМЉИВОСТИ
МИТ О ПАНДОРИНОЈ КУТИЈИ

Пандора, је у грчкој митологији била жена титана Епиметеја. Она је жена која је на свет донела зло и патњу.

Титан Прометеј, како би људима олакшао живот, украо је божанску ватру, научио их занатима и уметностима и поделио знање. Бог грома Зевс је био љут због овог чина, казнио Прометеја и одлучио да пошаље зло људима на земљу.

Да би то учинио, наредио је Хефесту (богу ковача) да помеша воду и земљу, и од настале мешавине створи прекрасну девојку која би у свему била слична људима. Имала је нежан глас и неупоредиву лепоту. Атина ју је обукла, а Афродита јој је подарила лепоту. Аполон јој је дао музички таленат и исцелитељске моћи. Деметра ју је научила да обрађује површе. Посејдон јој је дао бисерну огрлицу и могућност да се никад не удави. Хермес јој је подарио лукавост, храброст и шарм. Зевс је учинио лењом и немирном, а Хера је учинила знатижељном. Хермес јој је подарио најважнији од свих дарова, кутију, ћуп.

Ова девица је добила име Пандора, што значи “обдарена свим даровима”. Њено име потиче од речи пан – све, и речи дорон – дар.

Она је била та која је људима требала донети зло и несрећу.

Хермес је одвео Пандору до титана Епиметеја, који је био Прометејев брат. Ако је Прометеј био паметан и проницљив, онда се његов брат одликовао својом неразумношћу и тврдоглавошћу. Видевши Пандору, опчињен њеном лепотом, Епиметеј ју је узео за жену. Хермес га је упозорио да је она дар бога Зевса и да не дира Пандорину кутију која је била њен мираз. Епиметеј је то рекао и Пандори, чија је знатижеља била превелика и она није могла одолети, па је отворила кутију, а одатле су се зли духови и несреће које су некада у њему биле заточене расули по земљи. Уплашена Пандора брзо је залупила поклопцем, не стигавши да ослободи наду, која се налазила на самом дну, из ковчега. Громовник Зевс није желео људима дати овај осећај. У том тренутку је све зло изашло и, на до тада безбрижно човечанство, сручили су се куга, туга, сиромаштво, глад, очај, превара, злочин, старост, болест, похлепа… Пандора је брзо затворила кутију и у њој је остала само нада. Она је тада увидела да је свет без наде врло хладан, па је опет отворила кутију из које је изашла и нада. Тако је човечанство са свим злом добило и наду.

Пандорина кутија је у савременом свету синоним за људску радозналост, која, колико је добра, може имати и негативне последице.

Милена Петковић 5-2

ЗАНИМЉИВОСТИ
ЂАВОЉА ВАРОШ

Ђавоља варош је скуп земљаних фигура, асиметричног облика, на чијим врховима се налазе камене капе. Оне су високе од два, па до чак петнаест метара, а широке су од пола до три метра. Ђавоља варош је једно од највећих открића које има пуно занимљивих легенди. Она је један ретки природни феномен који се налази близу Прокупља. Чине је двеста две камене фигуре које су настале природним путем. Ђавоља варош је откривена 1959. године, а од тада почиње да се помиње у историји. Била је најбоље пласирани европски кандидат за „седам светских чуда“. У близини су лековити извори „Ђавоља вода“ и „Црвено-Ђавоље врело“.

Легенда о „Ђавољој вароши“ говори о скромним људима који су били посвећени вери и Богу, али су као такви сметали ђаволу. Ђаво им је спремио „ђавољу воду“, да забораве на родбинске односе. Када су попили ту воду, омамљени мештани су одлучили да венчају брата и сестру. Међутим, ђавољи план је покушала да спречи вила, која према легенди и дан-данас држи под својом заштитом овај крај. Вила није успела да уразуми сватове и младенце и одврати их од венчања. Они су затим кренули ка цркви на венчање. Вила се онда почела молити Богу да на неки начин спречи венчање и родоскрнављење. Бог је чуо речи виле и услишио њену молбу, спојио небо са земљом, дунуо је јак и хладан ветар и окаменио сватове са младенцима (200 сватова и двоје младенаца).

Хана Алими 5-2

ЗАБАВНА СТРАНА

БИСЕРИ СА ЧАСА

1. Наставница: „Шта су историјски извори“?
Ученик: „Историјски извори су ДНК.“

2. Наставница: „Шта је створено споразумом Цветковић-Мачек“?
Ученик: „Банат у Хрватској.“

3. Наставница:“Ко долази на власт после деспота Стефана Лазаревића“?
Ученик:“Бранко Ђанковић“.

4. Наставница: „Шта је праисторија“?
Јавља се ученик и одговара: „Праисторија је период прошлости људског тела“.

5. Ученик: „Баш ме је ушинуо врат“, а други ученик га пита: „Ко те ушинуо“?

6. Наставница: „Шта се налази у ћелији“?
Ученик: „Једро, Еквадор...“.

7. Наставница: Ко је написао песму „Отаџбина“?
Ученик: Диоба Јакшић.

8. Наставница: У којим ситуацијама узвикнемо „Еурека“!
Ученик: Кад видимо реку Европске Уније.

9. Наставница: Који назив користимо за човека који воли своју земљу?
Ученик: Председник!

10. Наставница: Шта је то социјална песма?
Ученик: Кад неко нема и ми му дајемо.

11,. Наставница: Ком циклусу припада песма „Орање Марка Краљевића“?
Ученик: Циклусу Марковића Краља.

Милица Мирошевић 6-1

ВИЦЕВИ

1. -Где Супермен купује храну?
- У супермаркету.

2. Дебељко је стао на електричну вагу са рукама. Из апарата је изашао одштампани папир: “ МОЛИМО МЕРИТЕ СЕ ЈЕДАН ПО ЈЕДАН!”

3. - Колико година имате тето?
- Како те није срамота да ме то питаш? Али, ето, да ти кажем, имам ћерку која још иде у обданиште.
- Јел’ као васпитачица?

4. Перица: Дигитрон је човеков најбољи пријатељ.
Милан: Зашто?
Перица: Увек можеш да рачунаш на њега!

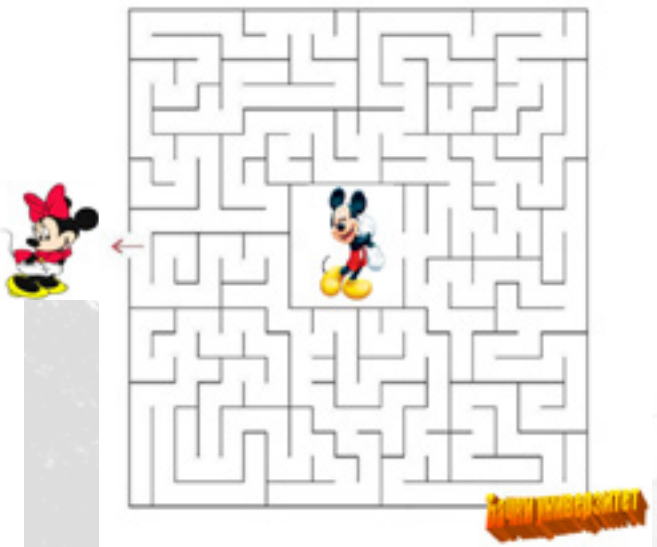
5. Наставник опомиње ученика:
- Ти не осећаш никакву љубав према граматици!
- Осећам је, али немам среће у љубави!

6. Учитељица:
- Микице, колико је 2+2?
- Четири, учитељице!
- Седи, пет. - на то ће учитељица.
- Па то сам и хтео да кажем

Милица Мирошевић 6-1

ЗАБАВНА СТРАНА

Помози да Мики изађе из лавиринта и пронађе своју Мини!!!

Реши ребусе!

Реши осмосмерку!

К	И	Н	Д	А	Р	Е	Ш	У	К	А	К	Т	У	А	Р	М	Б
О	О	Л	Ц	Е	Р	И	П	О	Ч	О	Ч	Р	Е	Ж	Н	А	Р
Р	А	Н	З	Р	К	И	Л	С	В	И	Р	А	Ч	О	Т	С	А
П	Н	Б	Т	В	Р	А	Ш	И	Т	Е	Т	С	Р	Л	Т	К	М
А	А	О	Р	Е	Р	И	Н	Ш	М	Е	Т	Е	Е	Т	И	Е	З
Р	Т	С	С	И	Р	А	Д	И	З	А	З	Р	Љ	Д	Ш	Р	И
О	О	А	Т	А	Р	А	Т	А	Р	И	Р	А	А	А	Л	О	Ч
С	М	А	Ј	И	Ч	Ш	А	А	В	О	Д	И	Ч	И	Е	А	Р
И	Р	А	Д	Е	Р	И	Б	А	Р	И	П	И	С	А	Р	И	Р

АВИЗЕР, АКТУАР, АКУШЕР, АНАТОМ, АШЧИЈА, БАТЛЕР, ВИНАРИ, ВОДИЧИ, ВРАТАР, ДЕКАНИ, ЗИДАР, КОЛАРИ, КОНТЕР, КОРПАР, КРЗНАР, ЛИМАРИ, МАСЕРИ, МАСКЕР, МЕШАЧИ, НОСАЧИ, ОЛЦЕРИ, ОШТРАЧ, ПАРОСИ, ПАСТИР, ПИСАРИ, РАДНИК, РАНЖЕР, РАТАРИ, РЕДАРИ, РЕЗБАР, РИБАРИ, СВИРАЧ, СЕДЛАР, СТЕЗАЧ, СТОЧАР, ТИШЛЕР, ТРАСЕР, УЧИТЕЉ, ЧИЗМАР, ШНИРЕР, ШТИМЕР

Јања Јовановић 7-2

Књиготека

Стручњаци кажу да је читање један од најбољих начина „тренинга мозга“! Читање није само ствар задовољства, проширује вокабулар и разумевање света око себе, јача емпатију, развија машту и жељу за новим сазнањима.

Наш клуб читалаца је одабрао следеће књиге које жели да вам препоручи.Читајте и уживајте!

„Легенда” -Мари Лу

Џун је рођена у елитној породици у најбогатијем сектору, а пут јој се укршта са Даном, најтраженијим криминалцем који је рођен у сиротињском сектору. Војска републике шаље своју узданицу Џун у мисију да ухвати Дана. Симпатичан и забаван дистопијски роман, написан лепо и јасно и дефинитивно је вредан читања.

„Охоли принц”- Холи Блек

Чудесан роман са комплексним ликовима и толико сјајних обрта заплета. И ова књига, као и свака књига са вилинским светом, прожета је правом авантуром. Холи Блек креирала је још једну ванвременску димензију у којој Џуд, најобичнија смртница из света људи има велике амбиције – да буде једнака вилама. И поред честог исмејавања и провоцирања од стране вилењака, задржала је свој понос, захваљујући ком је наставила даље. Ипак, како није било лако опстати у овом крволочном свету, морала је да ради ствари за које никада није мислила да је способна.

Наше препоруке:

„Крадљивац муње” Рик Риордан

„Црвена краљица” Викторија Ејвард

„Смрскај ме” Тахере Мафи

„И не оста ниједан” Агата Кристи

„Тајна ватра” К. Џ. Доерти

Ана Милисављевић 7-1

Филмотека

У нашој редакцији постоји много филмофила. Од разних интересантних и занимљивих остварења погледаних у последње време, издвојили бисмо један ведар породични филм који нам је свима вратио осмех на лице, настао према популарној књизи Јасминке Петровић:

„Лето када сам научила да летим“ је нежна прича о одрастању и помирењу.

Дванаестогодишња Софија машта о камповању са екипом и свом првом пољупцу. Ипак, приморана је да летовање проведе у трошној породичној кући на Хвару, са својом помало напорном баком Маријом и луцкастом баба-тетком Луце.

Без друштва, домета и интернета, Софијин живот на Хвару је за њу пакао, али монотонију убрзо прекида необично понашање баке Марије. Софија наслућује да је у питању некаква тајна романса, али велика истрага бабиног љубавног живота заправо резултира открићем дуго чуване породичне тајне.

Постоји пуно занимљивих и поучних филмова, научних и фантастичних. Као и књиге, мада не тако добро, и филмови могу да нам пробуде питање ,,Шта је писац хтео да каже?“ Спровели смо анкету у којој смо питали ученике који жанр филма највише воле да гледају. Већина ученика је одговорила да им је најгледанији жанр хорор.

Хорор је филмски жанр који би требало да изазове страх и стрепњу код гледалаца. Први хорор филмови су прављени према готској литератури која је укључивала вампире, вукодлаке, духове као и разна чудовишта. Овакви филмови се везују за мистичне догађаје и смрт.

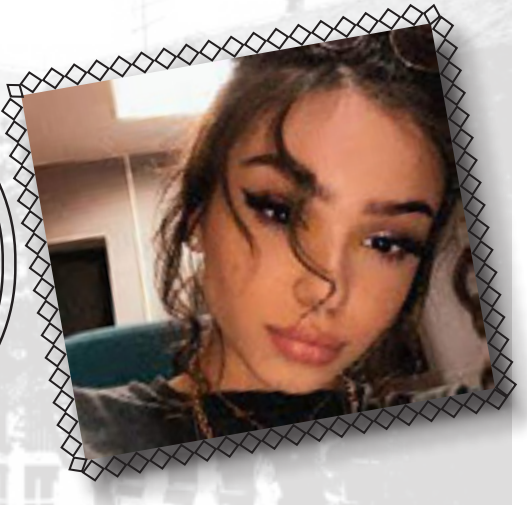
Јања Јовановић 7-2

Музички кутак

Музика се пуно слуша.Кроз музику можемо да се изразимо у сваком погледу. Не постоји дете које не слуша музику. Спровели смо анкету који је то музичар и која се то врста музике највише слуша. Резултат који смо добили је да су најслушанији извођачи Еминем и Бресквица. Врста музике коју наши ђаци највише слушају је поп.

Анђела Игњатовић, позната као **Бресквица**, српска је поп певачица. Популарност је најпре стекла као инфлуенсерка, која се бави шминкањем, а потом и као певачица. Постала је позната 2019. године када је, заједно са Војажем, објавила песму *Врати ме*. Рођена је 19. маја 2001. године у Београду. Свира клавир, а жеља јој је била да упише Музичку академију. Међу највећим хитовима су песме *Буди ту*, *Кораци у ноћи* и *Панцир*.

Маршал Брус Метерс
III или познатији Еминем јесте репер, текстописац и глумац који је рођен 17.10.1972. године. Заслужан је за пораст хип хопа у Средњој Америци. Његов глобални успех и признати радови су заслужни за нестанак расне баријере и признатост белих репера. Поред соло каријере, члан је детроитске групе *D12*, као и једне од бољих хип хоп група *Bad meets Evil*. Након деби албума *Infinite*, Еминем је брзо стекао популарност својим другим албумом — The *Slim Shady*, који је освојио награду Греми за најбољи реп албум. Наредни албум, *The Marshal* Mathers , постао је најбрже продавани албум у историји САД.

Јања Јовановић 7-2

Репринт

НА ЗАВИЧАЈНОЈ СТАЗИ

Логори на територији Бора и околине у другом светском рату

(први део)

Од Бора до Костолца на Дунаву у току другог светског рата Немци су организовали казнене и радне логоре за сараднике НОР-а, политичке неистомишљенике и стране ратне заробљенике.

На подручју Борског рудника било је око 35 логора са именима: Берлин, Минхен, Грац, Југ, Брин, Инсбурк, Форалберг, Брегенц, Вестфален, Хајденау, Север и др.

Први логораши стигли су у Бор јуна 1942. год. на принудни рад у логоре "Грац" и "Минхен" који су се налазили на Црном Врху. Били су то млади људи из западне Србије који су одбили да испуне радну обавезу по налогу Немаца. Услови за рад и живот логораша били су неиздржљиви, нарочито у логору "Грац" па су логораши из њих бежали. Тадашњи председник владе Милан Недић интервенисао је код немачког управника рудника Франца Нојхаузена да се логорашима поправе животни и радни услови. Уместо побољшања услова рада, Немци су увели принудни рад у руднику као казнену меру и издали наредбу да се у Бор доведу кажњеници из целе Србије због мањка радне снаге. Одговорности за казнене мере у руднику сносили су стражари логора, управа и немачке старешине у руднику.

Радно време логораша било је целодневно, почињало је у 6 часова, па до поподневних сати и продужавало се још за 3-4 сата на другим пословима. На рад су одлазили по десет људи и уз пратњу румунских фолксдој- чера нарочито из логора "Брин"

Логораши у логору "Грац"

који се налазио на простору данашњег паркиралишта испред улаза у Борску топионицу.

Логораши на петом и седмом хоризонту имали су још теже услове рада, без техничке заштите са слабом одећом и обућом и у влажним ходницима. После завршене смене радници су у логору малтретирани различитим методама као "жабљи скок", "суво пливање", "ноћне трке", "игре уз музику" и другим. Логори су били добро заштићени од бежања логораша, опасани бодљикавом жицом и бункерима са јаком стражом.

Објекти логора "Минхен"

Немци су планирали да се искоришћавање руде бакра прошири до Костолца на Дунаву па су на том простору градили логоре и пратеће објекте за логораше. Због тога су доводили раднике не само из целе Србије већ и из европских држава. Највише су доводили Јевреје из Војводине, сараднике НОП-а из Босне, и око 8000 заробљеника из Италије, Пољске, Мађарске, Грчке, Белгије, Холандије и других држава. Над Јеврејима из Војводине вршили су највећи терор. Њих је највише било у логору "Берлин" који се налазио у Брезонику код новог окна Јаме. Овај логор могао је да прихвати преко 2500 људи, па су у њему распоређивани људи из 16 других логора у Бору и околини. Јевреја је највише било у логорима "Инсбрук", "Минхен", "Форалберг", "Вестфален", "Хајденау", и др. Јевреји су у Бор довезени у четири већа транспорта од средине 1943. године и смештени су по 300-400 људи у дрвеним баракама. Било их је око 7000. Радили су на површинском копу на регулацији Борске реке, на утовару руде, и тунела испод Тилва Мике и Тилва Рош и на траси пруге Бор-Жагубица преко Црног врха.

Кажњавање логораша нарочито је узело маха када је за управника логора постављен потпуковник Марањи. Вешани су о куке на којима су висили 2-4 сата, са везаним рукама на леђима, закопавани су у трап за кромпир као што су радили са логорашима у Мађарској.

Једну групу од 23 логораша војни суд је осудио на смрт због бекства из логора и јавно су стрељани 22. јула 1944. године на оближњем логорском гробљу. Другу групу стрељали су код Циглане и сахранили су их на јеврејском гробљу код логора "Берлин" (старо гробље), па су њихова тела 1968. године пренесена у заједничку спомен-костурницу на Новом борском гробљу. Део логораша успео је да побегне и касније се прикључио партизанским јединицама и учествовао у ослобођењу земље од окупатора.

У септембру 1944. године стигла је и наредба немачке Више команде да се логори на територији Бора поруше, како би се уклонио сваки траг о постојању логора, а да се Јевреји одведу у Немачку где ће да наставе рад.

Вања Јанимовић 6₁

Репринт

Важни датуми из локалне средине

1833.г. - Црноречка нахија прикључена је Србији, турским хатишерифом за време владавине Милоша Обреновића
1835.г. - Барон Хердер испитује руде, термоминералне воде у Бору и Брестовачкој бањи. Оставио је најстарије слике о Бору.
1839.г. - Отворена је основна школа у Злоту - прва од свих села Црноречког округа.
1864.г. - Бор постаје самостална општина.
1869.г. - У Злоту је отворена прва читаоница - прва у селима Србије.
1871.г. - У Кривељу је отворена читаоница.
1874.г. - Почела је са радом прва основна школа у Бору.
1902.г. - Откривено је борско рудиште бакра.
1909.г. - Основана је читаоница српске социјал-демократске партије у Злоту.
1912.г. - Освећена је прва православна црква у Бору (Свети Ђорђе).
1918.г. - Бор је ослобођен од окупатора у I светском рату.
1933.г. - Освећена је нова зграда Соколског дома у Бору.
1934.г. - Почела је са радом нова болница Француског друштва борских радника.
1935.г. - Почела је "влашка буна" - побуна сељака из околних села због имања опустошених димом и отпадним водама из борског рудника.
1937.г. - Отворена је нова основна школа у Бору.
1938.г. - Велики штрајк синдиката Југорас у Бору.
1940.г. - Освећена је нова црква Светог Ђорђа у Бору.
1944.г. - Почела је са радом државна непотпуна мешовита Гимназија - прва средња школа у Бору.
1945.г. - Основало се културно уметничко друштво "Абрашевић" у Бору.
1946.г. - Донета је одлука о оснивању и раду средње рударске школе у Бору (прве у Југославији)
1947.г. - Изашао је први број "Колектива" - први фабрички лист у Југославији.
1949.г. - Отворена је школа за основно музичко образовање у Бору (данас "Миодраг Васиљевић")
1955.г. - Почео је рад јединствене осмогодишње школе у Бору
1959.г. - Отворен је олимпијски базен у Бору.
1961.г. - Почео је да ради биоскоп "Звезда" у Бору
- Почели су са радом Рударско-металуршки факултет у Бору и Институт за бакар одлуком Извршног већа Србије
- Завичајни музеј је преименован у Музеј рударства и металургије
1962.г. - Централна библиотека преименована је у Општинску матичну библиотеку.
1968.г. - Почела је са радом Специјална основна школа у Бору (данас "Видовдан")
- Покренут је басенски часопис "Бакар".
1970.г. - Отворена је робна кућа "Београд" у Бору.
- Отворена је нова зграда Гимназије са спортским центром.
- Нова зграда музичке школе "Миодраг Васиљевић" у Бору.
- Почео са радом Радио Бор.
1971.г. - Отворен Дом Културе у Бору.
1973.г. - Изашао је први број "Борских Новости".
1985.г. - Основана је уметничка колонија "Бакар" у Бору.

Андријана Антић VIII

Први пут је у Бор дошао Јосип Броз Тито, ратни командант и председник нове југословенске владе, 8.октобра 1949 године и рекао:

„Дошли смо к вама да видимо ваше велико дјело и напоре којима доприносите у изградњи наше земље и остварењу нашег петогодишњег плана. У име Владе и своје име, ја вам за ваш заиста пожртвовани рад, изражавам захвалност. Ја бих вас другови радници и раднице Бора, као једно од најважнијих предузећа, позвао да будете примјер друговима трудбеницима широм наше земље у рудницима и фабрикама, како треба радити да би се чим прије могла остварити највећа тежња наших трудбеника-социјализма у нашој земљи".

УЧЕНИЦИ ТАКМИЧАРИ У ШКОЛСКОЈ 2022/2023. ГОДИНИ

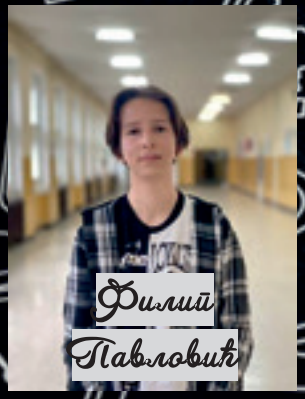

Маша Станчуловић

Илија Барбуловић

Ива Николић

Никола Алексић

Страхиња Србуловић

Филип Павловић

Милан Алексић

Сања Николесковић

Михаило Здравковић

Лена Јовановић

Јован Шербула

Миа Пендић

Данијел Ранђеловић

ОШ „Свети Сава“,Бор

ЧЛАНОВИ НОВИНАРСКО – ИСТОРИЈСКЕ СЕКЦИЈЕ:

1837. 1903. 1918. 1939. 1944.

